

DD2385
Programutvecklingsteknik
Några bilder till föreläsning 1
24/3 – 2014

Innehåll

- ▶ Kursöversikt
- ▶ Javarepetition/Javaintroduktion
- ▶ UML - **klassdiagram-introduktion**
i anslutning till Java-exemplen

Kursmål, förkortat

- ▶ Använda objektorienterade tekniker vid eget programmeringsarbete
- ▶ Redogöra för och tillämpa kriterier för god objektorienterad design
- ▶ Redogöra för de vanligaste designmönstren inom objektorienterad programutveckling samt välja lämpliga mönster för enkla tillämpningsexempel.
- ▶ Använda UML-klassdiagram för att på ett överskådligt och tydligt sätt planera och dokumentera eget programmeringsarbete.
- ▶ Läsa och förstå UML-klassdiagram, t.ex. som introduktion till nya designmönster.
- ▶ Använda Javas biblioteksklasser och ramverk

Kursinnehåll

- ▶ Processen från **Informell kravspecifikation** till **Färdigt program**
- ▶ Objektorienterad programmering i Java med **UML, designkriterier, designmönster**

► **Processen från en informell kravspecifikation till färdigt program**

- OOA (ObjektOrienterad Analys)
- OOD (ObjektOrienterad Design)
- Designmönster
- Kriterier för god design
- Refactoring
- UML-klassdiagram
- UML-diagram av andra slag
- Utvecklingsmetodik
  - Traditionell metodik
  - "Agile methodologies", t.ex. extremprogrammering (XP), SCRUM
- Testning
- Versionshantering

► **Objektorienterad programmering i Java med**

- Klasser, objekt, konstruktörer, arv, static
  - Abstrakta klasser, interface
  - Klassbibliotek och ramverk
  - Designmönster i Java-biblioteken
  - Grafiska gränssnitt, i första hand med Swing
    - Enkla komponenter, t.ex. JLabel, JButton
    - Avancerade komponenter, t.ex. JList, JTree, JEditorPane
  - Parallella processer: trådar
  - Klient-server-program (där klient och server är på olika datorer)
- **XML**
- "Riktig" XML
  - XML-liknande notation

Java-begrepp att ta upp idag

- Klass, objekt
- Instansvariabel, instansmetod
- Klassvariabel, klassmetod
- Konstruktör
- Typer, typdeklarationer
- Arv, konstruktör vid arv
- Metoden `public String toString()`
- Metoden `public static void main(String[] a)`
- Grundläggande syntax

**Exemplen med
Spelkort och Patienskort
är mycket viktiga.
Studera dem noga!**

Klass för Spelkort

```
class Spelkort {
    String farg;    int valor;

    //Konstruktör
    Spelkort (String f, int v) {
        farg = f;    valor = v;
    }

    //Visa text-utseende
    public String toString () {...}

    /*****
    * Ovan: objektmallen for Spelkort *
    * Nedan: klassen som behallare *
    *****/

    static String [] specvalor
        = {"ESS", "KNEKT", "DAM", "KUNG"};

    // main - metod skulle kunna ligga har
}
```

toString-metoden i Spelkort

```
class Spelkort {

    // instansvariabler, konstruktör
    // som visats tidigare

    public String toString () {
        String valorString;
        if (valor == 1)
            valorString = specvalor [0];
        else if (valor >=2 && valor <=10)
            valorString = "" + valor;
        else
            valorString = specvalor [valor - 10];
        return farg + " " + valorString;
    }

    // ... som tidigare
}
```

toString-metoden i Spelkort (samma som förra bilden)

instansvariabel, klassvariabel, lokal variabel

```
class Spelkort {
    // instansvariabler, konstruktör
    // som visats tidigare
    public String toString () {
        String valorString;
        if (valor == 1)
            valorString = specvalor [0];
        else if (valor >=2 && valor <=10)
            valorString = "" + valor;
        else
            valorString = specvalor [valor - 10];
        return farg + " " + valorString;
    }
    // ... som tidigare
}
```

testa Spelkortsklassen:

Klass med bara main-metod som skapar och visar kortlek

```
class TestaSpelkort {
    public static void main (String [] arg) {
        // Skapa vektor med plats for 52 Spelkort
        // Skapa korten
        // Visa korten
    }
}
```

testa Spelkortsklassen

```
class TestaSpelkort {
    public static void main (String[] arg) {
        String[] farger =
            {"Hjärter", "Spader", "Ruter", "Klover"};
        // Skapa vektor med plats for 52 Spelkort.
        Spelkort[] kortlek = new Spelkort[52];

        // Skapa korten
        int kortnr = 0;
        for (String farg : farger)
            for (int valor = 1; valor <= 13; valor++)
                kortlek[kortnr++] =
                    new Spelkort(farg, valor);

        // Visa korten
        for (Spelkort spk : kortlek)
            System.out.println(spk);
    }
}
```

```
Hjärter ESS          Ruter ESS
Hjärter 2           Ruter 2
Hjärter 3           Ruter 3
Hjärter 4           Ruter 4
Hjärter 5           Ruter 5
Hjärter 6           Ruter 6
Hjärter 7           Ruter 7
Hjärter 8           Ruter 8
Hjärter 9           Ruter 9
Hjärter 10          Ruter 10
Hjärter KNEKT       Ruter KNEKT
Hjärter DAM         Ruter DAM
Hjärter KUNG        Ruter KUNG
Spader ESS          Klöver ESS
Spader 2            Klöver 2
Spader 3            Klöver 3
Spader 4            Klöver 4
Spader 5            Klöver 5
Spader 6            Klöver 6
Spader 7            Klöver 7
Spader 8            Klöver 8
Spader 9            Klöver 9
Spader 10           Klöver 10
Spader KNEKT       Klöver KNEKT
Spader DAM         Klöver DAM
Spader KUNG        Klöver KUNG
```

... fast det blir bara en kolumn

Kör testprogrammet!

Filer: Spelkort.java TestaSpelkort.java

Kompilerera:

```
>>> javac Spelkort.java TestaSpelkort.java
=> Spelkort.class TestaSpelkort.class
```

Kör programmet:

```
>>> java TestaSpelkort (klass med main-metod)
```

Utskrift i terminalfönstret ...

Patienskort ärver från Spelkort

Korten har framsidan eller baksidan "synlig".

```
class Patienskort extends Spelkort {

    boolean rattvand;

    Patienskort (String f, int v, boolean rv) {
        super(f,v);
        rattvand = rv;
    }

    void vand () {
        rattvand = !rattvand;
    }

    public String toString() {...}
}
```

toString-metoden for Patienskort

```
public String toString() {
    if (rattvand)
        return super.toString();
    else
        return "BAKSIDA";
}
```

```
super.toString();
```

⇒

```
toString()
```

i superklassen Spelkort anropas

Litet kodexempel med Patienskort

```
Patienskort pk =
    new Patienskort(" Spader" ,12, true);
System.out.println(pk);
pk.vand();
System.out.println(pk);
pk.vand();
System.out.println(pk);
```

Första utskriften ger Spader DAM

Andra utskriften ger BAKSIDA

Tredje utskriften ger Spader DAM igen

testa Patienskortsklassen:

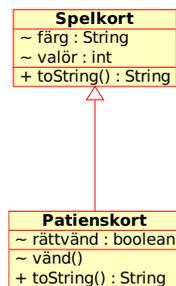
```
class TestaPatienskort {
    public static void main (String[] arg) {
        String[] farger =
            {"Hjarter", "Spader", "Ruter", "Klover"};
        // Skapa vektor med plats for 52 Patienskort.
        Patienskort[] kortlek = new Patienskort[52];
        // Skapa korten
        int kortnr = 0;
        for (String farg : farger)
            for (int valor = 1; valor <= 13; valor++)
                kortlek[kortnr++] =
                    new Patienskort(farg, valor, true);
        // Visa korten
        for (Patienskort pk : kortlek)
            System.out.println(pk);
    }
}
```

UML

Standard för grafiska beskrivningar av olika aspekter av objektorienterade program.

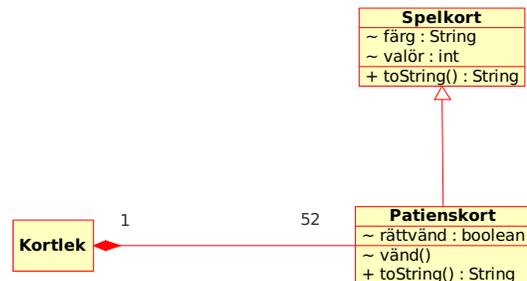
- ▶ class diagram
- ▶ use case diagram
- ▶ statechart diagram
- ▶ sequence diagram
- ▶ activity diagram
- ▶ collaboration diagram
- ▶ component diagram
- ▶ deployment diagram

UML för Spelkort och Patienskort


```
class Patienskort extends Spelkort {
    ...
}
```

UML för Kortlek, Spelkort och Patienskort


```
class Kortlek {
    Patienskort[] kortlek = new Patienskort[52];
    ...
}
```

Klassen Kortlek

```
class Kortlek {
    Patienskort[] lek = new Patienskort[52];

    Kortlek () {
        // Skapa 52 kort som vi gjorde tidigare
        // i testprogrammet
    }

    void blanda () { ... } // ej i
                          // UML-diagrammet!

    // fler metoder
}
```